

Määräykset ja ohjeet 14/2013

Kolmansien maiden kaupankäyntiosapuolet

Dnro

FIVA 5/01.00/2021

Antopäivä

10.6.2013

Voimaantulopäivä

1.7.2013

Lisätietoja

Pääomamarkkinoiden valvonta/Infrastruktuurien valvonta

FINANSSIVALVONTA

puh. 09 183 51

etunimi.sukunimi@finanssivalvonta.fi

finanssivalvonta.fi

Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne

Määräykset

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa "Määräys"-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan antamat määräykset. Määräykset ovat velvoittavia oikeussääntöjä, joita on noudatettava.

Finanssivalvonta antaa määräyksiä ainoastaan määräyksenantoon valtuuttavan lain säännöksen nojalla ja sen asettamissa rajoissa.

Ohjeet

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa "Ohje"-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan tulkintoja lainsäädännön tai muun velvoittavan sääntelyn sisällöstä.

"Ohje"-otsikon alla on lisäksi suosituksia ja muita toimintaohjeita, jotka eivät ole velvoittavia. Ohjeissa on myös kansainvälisten ohjeiden ja suositusten noudattamista koskevat Finanssivalvonnan suositukset.

Ohjeen kirjoitustavasta ilmenee, milloin kyseessä on tulkinta ja milloin suositus tai muu toimintaohje. Ohjeiden kirjoitustapaa sekä määräysten ja ohjeiden oikeudellista luonnetta on selvitetty tarkemmin Finanssivalvonnan verkkopalvelussa.

[Finanssivalvonta.fi > Sääntely > Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne](#)

Sisällysluettelo

1	Soveltamisala ja määritelmät	4
1.1	Soveltamisala	4
1.2	Määritelmät	4
2	Säädöstausta ja kansainväliset suositukset	6
2.1	Lainsäädäntö	6
2.2	Euroopan unionin direktiivit	6
2.3	Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet.....	6
3	Tavoitteet	7
4	Kolmansien maiden kaupankäyntiosapuolia ja suoran sähköisen markkinoillepääsyn käyttäjiä koskevat vaatimukset.....	8
5	Raportointi Finanssivalvonnalle	11
6	Muutoshistoria	12

1 Soveltamisala ja määritelmät

1.1 Soveltamisala

- (1) Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan seuraaviin Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) tarkoitettuihin valvottaviin:
- pörssit
 - luottolaitokset, jotka tarjoavat sijoituspalvelua
 - sijoituspalveluyritykset
 - muussa kuin ETA-valtiossa toimiluvan saaneiden ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevat sivuliikkeet (kolmannen maan luottolaitosten sivuliikkeet), jotka tarjoavat sijoituspalvelua
 - muussa kuin ETA-valtiossa toimiluvan saaneiden ulkomaisten sijoituspalveluyritysten Suomessa olevat sivuliikkeet.

1.2 Määritelmät

Näissä määräyksissä ja ohjeissa käytetään jäljempänä seuraavia määritelmiä: (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

- (2) *Pörssillä* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettua säännellyn markkinan ylläpitäjää.
- (3) *Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 12 kohdassa tarkoitettua yhteisöä.
- (4) *Kolmannella maalla* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 26 kohdassa tarkoitettua muuta valtiota kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota.
- (5) *Kaupankäyntiosapuolella* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 15 kohdassa tarkoitettua sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, jolle pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä on myöntänyt oikeuden käydä kauppaa asianomaisella kauppapaikalla.
- (6) *Sijoituspalvelun tarjoajalla* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 14 kohdan mukaista sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä sekä sellaista luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista ETA-luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitus-toimintaa. (*Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022*)
- (7) *Suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 19 §:ssä tarkoitettua järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuolena oleva sijoituspalvelun tarjoaja antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäyntitunnusta siten, että asiakas

voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)

- (8) *Kaupankäyntiosapuoleksi hakijalla* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 15 §:n 3 momentissa ja 5 luvun 19 §:n 2 momentissa tarkoitettua kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, joka hakee pörssiltä tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjältä kaupankäyntiosapuolen oikeuksia. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)
- (9) *Suoran sähköisen markkinoillepääsyn hakijalla* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 15 §:n 1 momentissa ja 5 luvun 19 §:n 2 momentissa tarkoitettua kaupankäyntiosapuolena toimivaa ETA-sijoituspalvelun tarjoajaa, joka hakee pörssiltä tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjältä lupaa tarjota suoraa sähköistä markkinoillepääsyä asiakkaalleen, joka on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)

2 Säädoista ja kansainväliset suositukset

2.1 Lainsäädäntö

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat säädökset

- laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä (1070/2017).

2.2 Euroopan unionin direktiivit

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät läheisesti seuraavat Euroopan unionin direktiivit: (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta; EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349.

2.3 Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä perustuu seuraaviin lain säännöksiin: (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

- kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 36 §:n 2 momentti ja 5 luvun 18 §.

3 Tavoitteet

- (1) Näiden määräysten ja ohjeiden tarkoituksena on määritellä edellytykset, joiden mukaisesti pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle kaupankäyntiosapuolen oikeudet. Lisäksi näissä määräyksissä ja ohjeissa määritellään edellytykset, joiden perusteella pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi antaa rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 15 §:n 1 momentissa ja 5 luvun 19 §:n 2 momentissa tarkoitetulle kaupankäyntiosapuolelle luvan tarjota suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle. *(Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)*
- (2) Määräysten ja ohjeiden tavoitteena on turvata kaupankäynnin ja kauppohenkilöstön toiminnan häiriötön ja luotettava toiminta. Tavoitteena on myös täyttää kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 36 §:n 2 momentissa sekä 5 luvun 18 §:ssä säädetty vaatimus turvata Finanssivalvonnan tiedonsaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista ja niiden liiketoimista. *(Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)*

4 Kolmansien maiden kaupankäyntiosapuolia ja suoran sähköisen markkinoillepääsyn käyttäjiä koskevat vaatimukset

- (1) Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 15 §:n 3 momentin mukaan pörssi voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle, jos hakija täyttää laissa, Finanssivalvonnan määräyksissä ja pörssin tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä asetetut vaatimukset. Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 19 §:n 2 momentin mukaan monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään pääsyä koskevien sääntöjen tulee täyttää lain 3 luvun 15 §:ssä edellytetyt vaatimukset. *(Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)*
- (2) Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 19 §:n 1 momentin mukaan suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voi toimia ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö, jos asiakas täyttää laissa, Finanssivalvonnan määräyksissä ja pörssin säännöissä asetetut vaatimukset. Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 19 §:n 2 momentin mukaan pörssin on huolehdittava siitä, että kaupankäyntiosapuoli arvioi asiakkaidensa sopivuutta 1 momentissa tarkoitetun järjestelyn käyttämiseen. *(Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)*
- (3) Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 19 §:n 2 momentin mukaan monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään pääsyä koskevien sääntöjen tulee täyttää lain 3 luvun 19 §:ssä edellytetyt vaatimukset. *(Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)*
- (4) Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 36 §:n 2 momentin ja 5 luvun 18 §:n mukaan Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle. Lisäksi Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttävänä asiakkaana voi toimia ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö. Finanssivalvonta antaa mainittujen säännösten nojalla seuraavat määräykset. *(Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)*

MÄÄRÄYS (kohdat 5–14)

- (5) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee selvittää kaupankäyntiosapuoleksi hakijan omistajien ja johdon luotettavuus, hyvämaineisuus, kokemus ja muu sopivuus, harjoitettavaksi aiotun toiminnan järjestäminen sekä hakijaa koskevat taustatiedot sen arvioimiseksi, että hakijan osallistuminen kaupankäyntiin ei vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Luotettavana ei pidetä sitä, joka on viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton, tai joka on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan hakijayhtiötä tai toimimaan sen johdossa. *(Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)*
- (6) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee varmistua siitä, että kaupankäyntiosapuoleksi hakijalla on riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupankäynnistä johtuvat velvollisuudet. *(Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)*

- (7) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on huolehdittava siitä, että suoran sähköisen markkinoillepääsyn hakija selvittää kohdassa 5 ja 6 esitetyt seikat kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajasta tai muusta henkilöstä ennen suoran sähköisen markkinoillepääsyn myöntämistä ja sen jälkeen tapahtuvin määräaikaistarkastuksin. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)
- (8) Kaupankäyntiosapuoleksi hakevaan sijoituspalvelun tarjoajaan tai suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttävään asiakkaaseen sovellettavan sääntelyn tulee vastata kansainvälisesti hyväksytyjä arvopaperimarkkinoiden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän rikollisen hyväksikäytön estämistä koskevia suosituksia. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)
- (9) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee varmistua siitä, että Finanssivalvonnalla on oikeus saada kaupankäyntiosapuoleksi hakevan sijoituspalvelun tarjoajan asiakkaita ja niiden liiketoimia koskevat valvonnan edellyttämät tiedot.
- (10) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee varmistua siitä, että Finanssivalvonnalla on oikeus saada suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttävän kolmannen maan asiakkaan ja sen mahdollisten asiakkaiden liiketoimia koskevat valvonnan edellyttämät tiedot. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)
- (11) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee selvittää Finanssivalvonnalta, onko Finanssivalvonnan ja sijoituspalvelun tarjoajaa valvovan toimivaltaisen viranomaisen välillä riittävä tietojen vaihtoa koskeva sopimus tai vastaavasti, onko sen maan, josta käsin kaupankäyntiosapuoleksi hakeva tai suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttävä muu henkilö harjoittaa kaupankäyntiä, rahoitusmarkkinoita valvovan viranomaisen ja Finanssivalvonnan välillä riittävä tietojen vaihtoa koskeva sopimus. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)
- (12) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee edellyttää kaupankäyntiosapuoleksi hakijalta suostumus siihen, että hakija luovuttaa pyydetessä itseään ja asiakkaitaan koskevat valvonnan edellyttämät tiedot Finanssivalvonnalle. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)
- (13) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee edellyttää suoran sähköisen markkinoillepääsyn hakijalta suostumus sille, että hakija luovuttaa pyydetessä suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävien kolmansien maiden asiakkaitaan koskevat valvonnan edellyttämät tiedot sille ja Finanssivalvonnalle. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)
- (14) Kaupankäyntiosapuoleksi hakevalle tai suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttävälle muulle henkilölle voidaan myöntää oikeus käydä kauppaa ainoastaan omaan lukuunsa. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)

OHJE (kohta 15)

- (15) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan kohdissa 5 ja 6 mainittujen arvioiden tekemiseksi pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee saada sen edellyttämien muiden selvitysten lisäksi ainakin seuraavat kaupankäyntiosapuoleksi hakijaa koskevat taustatiedot. Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on huolehdittava siitä, että suoran sähköisen markkinoillepääsyn hakijan tulee 7 kohdan mukaisesti saada kohdissa 5 ja 6 mainittujen arvioiden tekemiseksi ainakin seuraavat taustatiedot suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttävistä asiakkaista. (Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)

- Voimassa oleva yhtiöjärjestys ja kaupparekisteriote tai vastaavat.
- Selvitys omistajista, joiden omistusosuus suoraan tai välillisesti on vähintään yksi kymmenesosa kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta.
- Selvitys hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta tai vastaavista.
- Tilinpäätös viimeksi päättyneeltä tilikaudelta. Jos viimeisin tilinpäätös on laadittu aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen hakemuksen jättämistä, hakemukseen on liitettävä yhtiön hallituksen tai vastaavan päiväämä ja allekirjoittama selvitys tilinpäätöksen jälkeisten olennaisten tapahtumien vaikutuksesta yhtiön taloudelliseen asemaan ja tulokseen.
- Kuvaus organisaatiosta, tehtävien ja vastuiden jaosta sekä selvitys henkilöstön määrästä.
- Selvitys mahdollisesta toimiluvasta ja toimintaa valvovasta toimivaltaisesta viranomaisesta.
- Selvitys käytettävistä arvopaperikauppojen määritys- ja toteutusjärjestelyistä.
- Selvitys sijoituspalvelun tarjoajan omista sisäisistä periaatteista ja ohjeistuksesta, joilla se estää omien palvelujensa hyväksikäytön rikolliseen toimintaan (esim. asiakkaan tuntemista sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevat sisäiset ohjeistukset ja periaatteet). *(Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)*

5 Raportointi Finanssivalvonnalle

Finanssivalvonta antaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 36 §:n 2 momentin ja 5 luvun 18 §:n nojalla seuraavan määräyksen. *(Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)*

MÄÄRÄYS (kohta 1–2)

- (1) Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajan tai muun henkilön kaupankäyntiosapuoleksi hyväksymisestä ennen kuin tämä aloittaa kaupankäynnin.
- (2) Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle ennen kaupankäynnin aloittamista, mikäli se hyväksyy suoran sähköisen markkinoillepääsyn hakijan hakemuksen tarjota suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajille tai muille henkilöille. Lisäksi pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle edellä mainitun hyväksymisen jälkeen suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävien kolmansien maiden asiakkaiden nimet ja yhteystiedot. *(Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022)*

6 Muutoshistoria

Näitä määräyksiä ja ohjeita on muutettu niiden voimaantulon jälkeen seuraavasti:

Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018

- muutettu luvuissa 1.2, 2.1, 2.3, 3, 4 ja 5 olevia säännösviittauksia vastaamaan uuden kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) säännöksiä

Annettu 13.9.2021, voimaan 1.1.2022

- lisätty määräyksiin ja ohjeisiin edellytykset, joiden perusteella kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö voi käyttää suoraa sähköistä markkinoillepääsyä muuttamalla lukuja 1.2, 3, 4 ja 5
- luvun 2.3 anto- ja voimaantulopäivämääriä ei ole muutettu, sillä määräystenantovaltuudet on sisällytetty olemassa oleviin kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 36 §:n 2 momenttiin ja 5 luvun 18 §:ään

Lisäykset liittyvät lailla (530/2021) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettuun lakiin tehtyihin muutoksiin.